

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 23/2026 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 20 d'octubre de 2026 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

### **Expedient núm. 23/2026**

**ASSUMPTE:** Queixa online contra el programa “El Juicio”, emès a La 2 (RTVE), per presentar durant la intervenció d'un dels convidats dades estadístiques errònies o manipulades sobre immigració i racisme com si fossin xifres científiques verificades ni contrastades amb exactitud. La denunciante considera que s'ha vulnerat el criteri 1 del Codi Deontològic.

### **ANTECEDENTS**

El 7 d'agost de 2026, el CIC rep una queixa online de M.R., que es presenta com a professora de secundària i explica que va visualitzar amb el seu alumnat el programa “El Juicio” emès per La 2 (RTVE) el 27 de maig de 2026 amb el títol “Es España un país racista?”. Segons explica, l'alumnat va trobar-hi “errors greus” que, al seu parer, són “preocupants” des del punt de vista de l'ètica periodística, la verificació de dades i la responsabilitat que es pressuposa a un mitjà públic.

Per a la denunciante, el punt “més greu” és la intervenció del director de la Càtedra d'Immigració de la Universidad Francisco de Vitoria, Miguel Osorio. Segons assenyala, les dades que aporta aquest expert són “velles”, “retorçades” o corresponen a “estudis d'altres anys”. El problema, indica l'emissora de la queixa, “no és que es defensi una opinió”, sinó que aquestes dades “es vesteixin com a dades objectives científiques”. A més, afegeix que RTVE les va sobreimpressionar en pantalla com si les hagués verificat, essent dades falses. I posa tres exemples concrets:

1. **“Solo un 6% de los españoles rechaza la llegada de más inmigrantes en España. Fuente: European Research Infrastructure”.** Segons la denunciante, la font deu ser l'European Social Survey (ESS), que estaria mal citat. Segons la recerca dels seus estudiants, la xifra sembla “haver estat construïda” a partir de l'European Social Survey 2023-2024, i consideren que s'ha manipulat de forma barroera les respostes. Segons

afegeix, tres setmanes abans del programa, una enquesta publicada per El País indicava que el 50% de la ciutadania espanyola considerava que a Espanya hi havia massa immigrants.

2. **“España registra 695 incidentes racistas al año, con una caída del 13%. Fuente: Ministerio del Interior”.** Segons precisa la demandant, aquests són els fets “esclarecidos” per les forces policials durant el 2023, però en aquest mateix informe el Ministeri assenyala que aquell any es van registrar 856 “hechos conocidos” de racisme/xenofòbia. Segons concreta la denunciant, per poder parlar de la qüestió s’hauria d’haver agafat la xifra de “hechos conocidos” de 2024, que suposa un descens de només el 6,07% respecte els de 2023.

3. **“El 52% de los españoles ve de forma positiva la inmigración. Fuente: Sigma Dos”.** Segons indica la responsable de la queixa, el seu alumnat no ha pogut localitzar cap estudi públic de Sigma Dos que contingui aquesta xifra amb aquesta pregunta o formulació. En canvi, diu que dades més recents de la mateixa Sigma Dos mostren una realitat “molt diferent”: per exemple, en un estudi de desembre de 20204 un 48,5% dels enquestats consideraven que a Espanya hi ha “massa immigrants”, un 23,1% considerava que n’hi ha “un nombre adequat” i un 23,9% opinava que Espanya necessita més immigrants.

Per tot plegat, la denunciant considera que aquest producte televisiu “té una baixa qualitat” perquè hi ha dades “no contrastades” i “manipuladores” i apunta que s’hauria pogut incomplir el Criteri 1 del Codi Deontològic (Informar de manera clara i precisa).

## AL·LEGACIONS

La direcció del programa “El Juicio” ha fet arribar al·legacions al CIC en data 16 de setembre de 2026. Primer fa unes consideracions sobre el format: es tracta d’un “court show”, que simula un judici en què hi ha dues parts enfrontades, cadascuna amb la seva advocada, i testimonis que defensen posicions oposades. Segons concreten, el programa “no presenta les intervencions dels testimonis com a informació avalada per RTVE”, sinó com “a arguments d’una de les dues parts”, que poden ser rebatuts per la part contrària. També expliquen que es grava en un format de “fals directe”, i que per això “no és viable verificar cada xifra al moment sense aturar constantment la gravació”. Precisament per això, argumenten, el format preveu el contra-interrogatori, de manera que les advocades i els testimonis de l’altra part poden respondre i matisar el que s’ha dit. També valoren positivament que una professora i el seu alumnat hagin analitzat el programa amb esperit

crític, ja que “és exactament el tipus de debat que el programa vol provocar”.

Tot seguit, adrecen i responen els tres punts concrets de queixa:

**1. “Solo un 6% de españoles rechaza la llegada de más inmigrantes en España.**

**Fuente: European Research Infrastructure”.** Segons indica la direcció del programa, la

dada prové de l'European Social Survey, de manera que reconeixen que el rètol estava mal citat, ja que s'hauria d'haver indicat “ESS ERIC” o “Encuesta Social Europea” per evitar confusions. Tot i aquesta errada, defensen que l'expert, Miquel Osorio, va identificar la font correctament quan li van preguntar, essent aquestes les seves paraules textuais: “Sólo un 6% de los españoles cerraría totalmente la puerta a los extranjeros según la Encuesta Social Europea, una encuesta donde la mayoría de los españoles reconoce la aportación positiva de los inmigrantes a la economía y el 72% de los españoles permitirían la llegada de más inmigrantes a España aunque vengan de países más pobres.” Malgrat haver retolat incorrectament la font, defensen la solidesa de la dada, ja que l'ESS fa més de vint anys que treballa amb les actituds de la població europea, està supervisada per comitès científics independents i ha rebut diversos reconeixements públics. A més, expliquen que l'ESS és un estudi acadèmic “comparatiu i de llarg recorregut”, mentre que el baròmetre d'El País segons el qual un 60% de la població creu que a Espanya hi ha “massa immigrants” és un treball de camp de pocs dies. Tot i això, consideren que els dos estudis no són contradictoris perquè mesuren coses diferents.

**2. “España registra 695 incidentes racistas al año, con una caída del 13%. Fuente:**

**Ministerio del Interior”.** Segons el programa, la intervenció de Miguel Osorio va ser la

següent: “695 hechos esclarecidos por delitos de racismo y xenofobia según el informe del Ministerio. De hecho, como se ve en el cuadro, en el siguiente año han descendido un 13,8% en general los delitos de odio y un 5% los de odio por racismo.” El testimoni va distingir, doncs, entre els fets esclarits per racisme i xenofòbia i el descens del 13,8% del conjunt dels delictes d'odi. Per tant, reconeixen que el rètol va sintetitzar la intervenció de manera imprecisa, al unir en una sola frase dues xifres que corresponen a categories diferents, i n'assumeixen la responsabilitat.

**3. “El 52% de los españoles ve de forma positiva la inmigración. Fuente: Sigma Dos”.**

En aquest punt reconeixen l'error i demanen disculpes, ja que durant la postproducció del programa es van creuar fonts de manera errònia. La xifra de 52% no correspon a cap estudi de Sigma Dos, sinó a l'enquesta del GESOP publicada el 23 d'abril de 2026. Segons aquesta enquesta, el 51,9% de la població espanyola està a favor de la regularització

extraordinària d'immigrants, mentre que el 48,1% hi està en contra. Per tant, admeten que el rètol contenia dos errors: per una banda atribuïa la dada a una empresa demoscòpica que no l'havia elaborat, i per l'altra simplificava la pregunta original, perquè estar a favor d'una mesura concreta com la regularització no equival a "ver de forma positiva la inmigración". Per tant, lamenten aquesta dada i admeten: "Encara que la dada de fons existeix, el rètol no reflectia amb rigor ni la font ni el contingut de l'enquesta".

Finalment, des del programa recorden que els arguments de Miguel Osorio van ser confrontats durant l'emissió, contraposant les seves dades amb xifres com la infradenúncia dels delictes d'odi i la impunitat que se'n deriva, sobretot a les xarxes socials; l'excepcionalitat d'episodis com el de Torre Pacheco, que es va posar en qüestió, o el creixement a Espanya d'opcions polítiques amb discursos xenòfobs. Per tant, consideren que l'espectador va poder rebre els dos punts de vista.

## PONÈNCIA

Després d'haver visionat el programa "El Juicio" emès el 27 de maig, sota el títol de "Es España un país racista?", el CIC considera que l'objectiu del programa és oferir una mirada transversal a aquesta qüestió a partir de dos posicionaments (a favor i en contra) que són defensats per dues advocades diferents. Cada advocada aporta tres testimonis, procedents d'àrees tan diverses com la política (l'exalcaldessa de Barcelona Ada Colau), el món de l'espectacle (com Malcolm Treviño-Sitté, primer actor negre que protagonitza una sèrie de ficció espanyola, i Athenea Pérez, model espanyola de mare guineana) o l'esport (l'ex-àrbitre Víctor Esquinas Torres). Tots els testimonis poden ser interrogats per les advocades de les dues parts, de manera que els arguments es poden rebatre entre si. D'altra banda, al llarg del programa s'aporten dades procedents de diferents fonts, convenientment citades i referenciades (com per exemple el CIS, la Comissió Europea i diferents Ministeris). La queixa en qüestió fa referència a la inexactitud de les dades aportades per un dels testimonis: Miguel Osorio, doctor en Humanitats i Ciències Socials i director de la Càtedra d'Immigració de la Universitat Francisco de Vitoria. D'entrada, doncs, es tracta d'una persona experta en la matèria i que es pot considerar com una veu autoritzada per parlar de la qüestió migratòria. Un cop visionat el programa i llegides els al·legacions de la direcció, s'identifica que el principal problema no van ser les dades aportades, sinó la incorrecta retolació i/o interpretació de tres de les mateixes per part dels productors del programa. La pròpia direcció d'"El Juicio" admet que en el primer cas es va citar malament la font, en el segon cas es van barrejar dues dades i en el tercer cas hi va haver tant una incorrecta atribució de la font de les dades com una incorrecta interpretació de les mateixes.

Es troba a faltar, doncs, una major cura per part de l'equip del programa -i més al tractar-se d'un mitjà públic- a l'hora de retolar bé les dades, citar-les correctament i referenciar bé les fonts, per tal que la ciutadania tenni informació veraç i contrastada a l'hora de formar-se una opinió pròpia sobre la qüestió. La falta de diligència i rigor en realitzar aquesta tasca podria arribar a suposar una infracció de l'article 1 del Codi Deontològic, que estableix que s'ha d'oferir una informació acurada i precisa. En aquest cas, s'han colat tres retolacions incorrectes. El fet que sigui un format de fals directe, tal com argumenten els responsables del programa, no és una justificació per a aquesta falta de cura, ja que els errors identificats es van produir durant la retolació i postproducció.

Aquestes tres imprecisions en un programa d'1 hora i 40 minuts, tanmateix, no denoten una voluntat explícita per part del programa de mentir o desinformar a la ciutadania. El programa ofereix un ampli ventall de dades, arguments i testimonis per, precisament, oferir a l'audiència una visió el màxim d'àmplia possible sobre una qüestió tan complexa -i tan polèmica- com és en l'actualitat el fenomen migratori. És cert que en l'àmbit de la migració existeixen nombrosos estudis amb dades, i que la selecció d'un o altre pot transmetre una percepció o altra. El programa que ens ocupa ofereix, de *motu proprio*, diverses dades procedents de diferents estudis, però també reflecteix les dades que aporten els propis testimonis, oferint una perspectiva àmplia on es recullen diferents opinions i tendències. En el cas de les tres dades qüestionades, malgrat es cometessin errors en la retolació, en tot moment queda clar que les dades que aporta el doctor Osorio són les que ell, com a expert en la matèria, ha considerat més adequades per a sostenir el seu argument, i en cap cas es presenten com a pròpia veu del programa. Per tot plegat, malgrat algunes imprecisions en la retolació de dades, el programa compleix amb el criteri 1 del Codi perquè intenta acostar-se a la realitat amb la màxima fidelitat possible (a través de l'aportació de diferents opinions i testimonis) i utilitzant dades per sustentar les afirmacions, sense basar-se en conjectures ni rumors.

Vist tot l'anterior, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

## **ACORD**

El capítol "Es España un país racista?", del programa "El Jurado" de La 2, no incompleix l'article 1 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes perquè no es detecta una intenció manifesta de mentir ni desinformar per part de l'equip del programa. Tot i això, el CIC agraeix la diligència de la professora i el seu alumnat a l'hora de detectar i corregir les dades errònies, i recomana al programa una major cura en el tractament de les dades per evitar imprecisions que puguin desvirtuar la seva qualitat final.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 23 d'octubre de 2026. Certifico.

Vistiplau

Josep Carles Rius

President

Josep Rovirosa

Secretari General